

موضوع: کوثر قرآن

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و الصلوة و السلام على سيد المرسلين و على آله الطاهرين الذين اذهب الله عنهم الرجس اهل البيت و يطهرهم تطهيراً، رب اشرح لى صدرى و يسر لى امرى و احلل عقدة من لسانى يفقهوا قولى، اما بعد قال الله تبارك و تعالى فى كتابه المجيد و فرقانه الحميد: «بسم الله الرحمن الرحيم، انا اعطيتك الكوثر، فصل لربك و انحر، ان شئتک هو الاثر»، صلوات بر سرور کونين و آل پاکش.

در درگاه خداوند کریم دست به دعا برمی داریم، «الهی بحق محمد و انت المحمود و بحق علی و انت الاعلی و بحق فاطمه و انت فاطر السماوات و الارضين و بحق الحسن و انت المحسن و بحق الحسين و انت قدیم الاحسان و بحق تسعه المعصومين من ذریه الحسين اللهم اغفر ذنوبنا یا الله و استر عیوبنا یا الله و اشف امراضنا یا الله و ارحم امواتنا یا الله و ائید قائدنا یا الله و انصر جیوشنا یا الله و عجل فرج امام زماننا یا الله و جعلنا من خیر اعوانه و انصاره» همه با هم دعاء صاحب الزمان را می خوانیم «اللهم کن لولیک ... » صلوات بر وجود با برکت ولی عصر عجل الله تعالى فرجه الشریف.

ساختار دین اسلام

قبل از این که وارد بحث بشویم لازم می دانم یک مسئله شرعی بیان گردد، برنامه دین مقدس اسلام به سه دسه مهم تقسیم می گردد:

- ۱- اعتقادات و اصول دین، درباره آن انسان باید خودش تحقیق کند و به یقین برسد.
- ۲- فروع دین به دو دسته تقسیم می شود: ضروریات دین یعنی آنچه که همه مسلمانان می دانند مثلاً واجب بودن نماز و روزه، خود انسان به آن یقین دارد از این رو بر علم خود عمل می نماید؛ اما دسته دیگر که همه از آن آگاه نیستند شناخت آنها تخصص نیاز دارد و لازم است یا توان فهم آنها را از آیات و روایات و ادله دیگر داشته باشد یا از مجتهدی جامع الشرائط تقلید کند یا راه احتیاط را بپیماید البته عمل به احتیاط کار سختی است و توان علمی خاصی را می طلبد، برای اینکه خداوند به ما توفیق فهم دین عنایت کند صلواتی بفرستید.

فضیلت سوره کوثر

می خواهیم امروز با کوچکترین سوره قرآن کریم بیشتر آشنا شویم، سوره کوثر کوچکترین سوره قرآن کریم است سه آیه کوچک دارد ولی دارای فضیلت عجیبی می باشد، شیخ صدوق علیه الرحمه همان شخصیتی که به برکت دعاء حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف به دنیا آمد و قبل از تولد حضرت حجت عجل الله تعالی فرجه الشریف خبر از علم و فقاقت ایشان را به پدرش داد، در کتاب گرانسنگ خود «ثواب الاعمال» می نویسد: (ثواب الاعمال، بحار، ج ۹۲، ص ۳۳۸) ابوبصیر از امام صادق علیه السلام نقل می کرده که فرمود: هر که سوره «انا اعطیناک الکوثر» را در نمازهای واجبی و مستحبی بخواند خداوند روز قیامت او را از حوض کوثر سیراب خواهد کرد و او نزد طوبی با رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم هم صحبت خواهد شد. در این روایت برای خواننده سوره کوثر دو انعام بزرگ بیان شده است:

۱- سیراب شدن از حوض کوثر

چون ما سیراب هستیم عظمت این نعمت را احساس نمی کنیم کسی که تشنه شده باشد و جگرش سوخته باشد تا حدی می تواند نعمت و عظمت سیراب شدن را درک کند البته تشنگی قیامت قابل مقایسه با تشنگی دنیا نیست و سیراب شدن از آب دنیا کوثر نمونه خیلی کوچکی از سیراب شدن از حوض کوثر است این حقیقتی است که در الفاظ نمی گنجد، تعریف کردنی نیست چشیدنی است، از باب ناچاری بر توصیف اکتفاء می کنیم.

۲- هم صحبت شدن با پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم

محبوب قاضی قیامت است در دیوان قضاء الهی همه اولین و آخرین حاضرند همه گرفتار خودشان هستند هیچ کس در فکر دیگری نیست همه حتی انبیاء هم و غمّشان نجات و عفو خودش است بلکه انسان از عزیزترین افراد خود فرار می کند «یوم یفر المرء من اخیه و امه و ابیه و صاحبته و بنیه» (عبس/۳۴-۳۶) از برادر و خواهر، از پدر و مادر، از زن و فرزند، از خویشان دوستان پا بفرار می گذارد چرا که حق آنها را خورده و از طرفی اعمال بدش او را آزار می دهد روزی است که اعمال خود می بیند اگرچه ذره برابر باشد «فمن یعمل مثقال ذرة خیرا یره و من یعمل مثقال ذرة شرا یره» (الزلزله/۸) از جهتی صدای «هل من مزید» دوزخ به گوشش می رسد، در چنین وضعیتی پیامبر رحمت نزد او بیاید و با احوالپرسی نماید و از او دلجویی کند و به او بگوید غم نخور ای قاری کوثر من خودم و دشمنان تو را راضی می کنم خودم نجات تو را تضمین می کنم، فکر کنید چه نعمت بزرگی است. برای خوشنودی آل طاهها صلوات.

شان نزول سوره کوثر

در تفسیر نمونه آمده است که غرض سوره تسلی خاطر آن حضرت در مقابل حوادث بزرگ است و در تفسیر نوشته است که در این سوره از کثرت ذریه رسول مکرم خبر داده شده صراحتاً از قطع نسل دشمنش خبر داده شده است.

در آیه اول آیه خداوند با لحن امتنان به محبوبش می فرماید : بی تردید ما تو را کوثر عطا نمودیم و در آیه دوم می فرماید: در شکرانه این عنایت بزرگ نماز بگذاری و نحر کنی و در آیه سوم می فرماید: شما از عیب جویی دشمن رنجیده خاطر نشوید بی تردید دشمن تو منقطع النسل است.

مفسرین در مراد از کوثر اختلاف فراوان کرده اند تا حدی که صاحب تفسیر البصائر سی و پنج قول نقل نموده است علامه طباطبائی می فرماید: فقط دو قول روایت دارد و بقیه اقوال تحکم و بی دلیل است. ایشان قائل است مراد از کوثر یا فقط حضرت سیده کونین باشد یا همان معنی لغوی یعنی خیر کثیر باشد به شرط اینکه شامل حضرت سیده و اولاد ایشان باشد چون آیه آخر از قبیل قصر قلب است یعنی آنچه در آیه آخر گفته شده کاملاً عکس آن در کوثر اراده شده است و در آیه آخر سخن از منقطع النسل بودن دشمن پیامبر به میان آمده از اینجا معلوم می شود مراد از کوثر کثرت ذریه جناب رسالت مآب است که سلاله حضرت فاطمه علیها السلام ادامه یافت و روایات شأن نزول این سوره هم موافق همین تفسیر می باشد چون در روایات زیادی آمده است که سوره درباره کسی نازل گردید که بعد از وفات دو پسر رسول خدا قاسم و عبدالله از آن حضرت عیججوی کرد و به آن حضرت نسبت ابتر و منقطع النسل بودن داد خداوند در مقام دفاع از نبی خود چنین فرمود : ما به تو ذریه فراوان دادیم و دشمن منقطع النسل خواهد بود.

علامه در تفسیر المیزان می فرماید: در «انا اعطیناک الکوثر» یک خبر غیبی وجود دارد که ذریه رسول خدا در اولاد فاطمه وجود دارد و خداوند نسل او را بعد از او به قدری زیاد کرد که هیچ نسلی معادل آن نیست حال آنکه گروه گروه کشته شدند.

فخر رازی یکی از مفسرین بزرگ اهل سنت می نویسد: قول سوم این است که این سوره به عنوان رد بر کسانی نازل شده که عدم وجود اولاد را بر پیغمبر اکرم خورده می گرفتند بنابراین معنی سوره این است که خداوند به او نسلی می دهد که در طول زمان باقی می ماند، بین چه اندازه از اهل بیت را شهید کردند، در عین حال جهان مملو از آنهاست، این در حالی است که از بنی امیه که دشمنان اسلام بودند شخص قابل ذکری در دنیا باقی نماند، سپس بنگر و ببین چقدر از علماء بزرگ در میان آنهاست مانند باقر و صادق و رضا و نفس زکیه.

عرض می کنم جناب فخر رازی جناب سیده دریایی از خیرات است که دریاهاى خیرات از آن سرازیر گشت که هر دریا جواهراتی مثل سیادت، علم و معرفت، شجاعت و شهامت، طهارت و عصمت، هدایت و شفاعت و فضائل و کمالات بیکران دارد نام یکی از آن دریا حسن مجتبی علیه السلام است اسم دریای دیگر زینب کبری علیها السلام است و دریای سوم نامش حسین علیه السلام است درباره این دریای کوثر رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: «ان الحسین مصباح الهدی و سفينة النجاة» اگر در تاریکی و ظلمت سرگردانی بیا از چراغ هدایت سیدالشهداء علیه السلام منور شوید و اگر در گرداب جهالت غرق می شوید بیا در کشتی نجات امام حسین علیه السلام سوار شوید نجات پیدا می کنید.

روضه

«السلام على الحسين و على علي بن الحسين و على اولاد الحسين و على اصحاب الحسين». هنگامی که سیدالشهداء علیه السلام تنها شد خطاب به دشمنان فرمود: «هل من ناصر ينصرني هل من مغيث يغيثنا هل من ذاب يذب عن حرم رسول الله» (بحار الانوار، ج ۴۵، ص ۴۶، مقتل خوارزمی، ج ۲، ص ۳۲) کسی جواب نداد متوجه شهیدان شد فرمود: «يا فرسان الهیجاء و یا ابطال الصفا ... مالی ادعوکم و لا تجیبونی» (معالی السبطين، ج ۲ ص ۱۷) وقتی صدای استغاثه فرزند پیامبر به گوش اهل بیت رسید فریاد گریه بلند شد. الا لعنة الله على القوم الظالمين و سيعلم الذين ظلموا ای منقلب ينقلبون.

مهدی علی مقدسی